

Landstingsstyrelsen

Skrivelse från Tomas Eriksson m.fl. (MP) och Håkan Jörnehed (V) om Gul linje söderut från Odenplan

Föredragande landstingsråd: Kristoffer Tamsons

Ärendebeskrivning

Tomas Eriksson (MP), Yvonne Blombäck (MP) och Håkan Jörnehed (V) har inkommit med en skrivelse om Gul linje söderut från Odenplan.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att anse skrivelsen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Den historiska tunnelbaneöverenskommelsen betyder mycket för Stockholmsregionens tillväxt och välstånd. Efter långa och viktiga förhandlingar nådde Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Solna stad, Järfälla kommun och Nacka kommun fram till en överenskommelse som banar väg för 78.000 nya bostäder och nio nya tunnelbanestationer.

Denna överenskommelse vill Alliansen vårda och värna.

Därtill ska man bära med sig att Alliansen fastslagit att en utredning bör komma till stånd om hur tunnelbanans Gula linje på bästa sätt ska kunna förlängas söderut från Odenplan.

De omfattande investeringar i kollektivtrafiken som Alliansen tagit initiativ till måste ligga fast. Därtill kommer att Odenplan i dag redan är planerad för utbyggnad av kollektivtrafiken, bland annat genom driftsstarten av

SKRIVELSE
2015-04-08

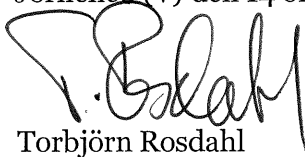
LS 1410-1122

Citybanan 2017 som kan möjliggöra för 10-minuterstrafik i pendeltågssystemet.

Alliansen är av den bestämda uppfattningen att ingångna avtal skall hållas och att tunnelbaneöverenskommelsen i sin nuvarande utformning ska genomföras, och en översyn i linje med skrivelsen är fastslagen.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 13 mars 2015
Skrivelse från Tomas Eriksson (MP), Yvonne Blombäck (MP) och Håkan Jörnehed (V) den 14 oktober 2014

Torbjörn Rosdahl

Kristoffer Tamsons

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-03-13

LS 1410-1122

Handläggare:
Clara Wahren

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting
2015-03-13
Dnr. <u>LS1410-1122</u>
<i>Rotel III</i>

Skrivelse från Tomas Eriksson m.fl. (MP) och Håkan Jörnehed (V) om Gul linje söderut från Odenplan

Ärendebeskrivning

Tomas Eriksson (MP), Yvonne Blombäck (MP) och Håkan Jörnehed (V) har inkommit med en skrivelse om Gul linje söderut från Odenplan.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 13 mars 2015
Skrivelse från Tomas Eriksson (MP), Yvonne Blombäck (MP) och Håkan Jörnehed (V) den 14 oktober 2014

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att anse skrivelsen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

I Miljöpartiets och Vänsterpartiets skrivelse om Gul linjes sträckning efterfrågas en fördjupad konsekvensanalys samt att i remissförfarandet inkludera ett alternativ som innebär att en förlängning av Gul linje söderut möjliggörs.

I 2013 års Stockholmsförhandling valdes en annan sträckning av tunnelbanan. Som en del av den fortsatta processen kommer även andra alternativ att undersökas och landstingsfullmäktige planerar att fatta beslut i september 2015, med inriktningen att ingångna avtal ska hållas.

Bakgrund

Landstingsstyrelsen beslutade den 14 oktober 2014 att överlämna skrivelsen från Tomas Eriksson (MP), Yvonne Blombäck (MP) och Håkan

Jörnehed (V) till landstingsstyrelsens förvaltning för beredning. Skrivelsen behandlar frågan om Gul linje söderut från Odenplan. I skrivelsen föreslår landstingsstyrelsen uppdra till förvaltningschefen för förvaltning för utbyggd tunnelbana att återkomma med en fördjupande konsekvensanalys av hur framtida planer för Gul linje söderut från Odenplan påverkas av nuvarande beslut, samt vilka beslut som krävs för att möjliggöra en genomgående linje vid Odenplan. Dessutom föreslås att i remissförfarandet för tunnelbanans Gula linje ska inkludera ett alternativ som innebär att en förlängning av Gul linje söderut möjliggörs.

Överväganden

Landstingsfullmäktige beslutade den 18 februari 2014 i enighet, att godkänna avtal om finansiering och medfinansiering för utbyggnad av tunnelbana samt ökad bostadsbebyggelse i Stockholms län enligt 2013 års Stockholmsförhandling.

Förvaltning för utbyggd tunnelbana har i uppdrag att genomföra utbyggnaden av tunnelbanan enligt de avtal som tecknades mellan parterna i 2013 års Stockholmsförhandling. I avtalet ingår en utbyggnad från Odenplan till Arenastaden via Hagastaden, med spår som ansluter till Odenplan vid en ny plattform, bredvid den befintliga vid Odenplan. Det är den beräknade investeringskostnaden för en sådan lösning som ligger till grund för den avtalade fördelningen av finansieringen mellan parterna.

I sammanhanget bör nämnas vikten av att hålla ingångna avtal, så att landstinget förblir en pålitlig avtalspart. För Stockholmsregionens utveckling behöver alla parter värna det beslutade avtalet och fokusera på att slutföra det, enligt överenskommen tidplan och beslutade budgetramar. Föreslår någon part en omförhandling är risken stor att andra parter har nya önskemål och att överenskommelse blir svår att upprätthålla.

I det underlag som presenterades av landstinget inom 2013 års Stockholmsförhandling 2013-06-05 redovisades tre alternativa lösningar,

- A. Avgrening av trafik från gröna linjen vid Odenplan
- B. Ny tunnelbanelinje som ansluter till en ny plattform vid Odenplan, intill den befintliga (2- eller 3-spårslösning)
- C. Ny tunnelbanelinje från en ny tunnelbanestation i djupt läge under Citybanan vid Odenplan, vilket möjliggör förlängning söderut

I den beslutade överenskommelse som landstingsfullmäktige ingått valdes alternativ B och den så kallade 3-spårslösning som ger bättre kapacitet och är mindre störningskänslig än en 2-spårslösning.

Bedömningen är att det utöver den tid om två år som är angiven i överenskommelsen skulle behövas en längre tid för att få de tillstånd som behövs för en sträckning via djupt läge i Odenplan med koppling till befintlig tunnelbana och för och att bygga en sådan. Tidplanen i överenskommelsen anger trafikstart cirka år 2020.

Enligt de kostnadsbedömningar som gjordes i Åtgärdsvalsstudien för Nordostsektorn och som redovisades i Underhandsrapporten från juni 2013 till förhandlingspersonerna, skulle alternativ C:s djupa läge vid Odenplan medföra en merkostnad på 0,8 miljarder kronor. Orsaken till mer kostnaden, i jämförelse med den avtalade 3-spårslösningen, är att det i ett djupt stationsläge tillkommer en helt ny station. Utöver 0,8 miljarder kronor tillkommer kostnader för ett anslutningsspår till depå, vars storlek inte har beräknats.

Innan projekt av den här omfattningen genomförs krävs en planläggningsprocess och en miljöprövning. För utbyggnad av tunnelbanan innebär det att förvaltning för utbyggd tunnelbana tar fram en järnvägsplan enligt lag (1995:1649) om byggande av järnväg och ett underlag för miljöprövning i mark- och miljödomstolen. Vid planläggning och vid miljöprövning ställs det krav på redovisningar av eventuella rimliga alternativa lösningar och tydlig motivering varför ett visst alternativ har valts. Därför nämns det i avtalet efter 2013 års Stockholmsförhandling att slutgiltig sträckning avgörs inom ramen för planläggningsarbetet, innefattande studier och samråd även av alternativa sträckningar. Detta minimerar risken för påståenden om att rimliga alternativ inte har hanterats i planläggningen i samband med fastställelsen av järnvägsplanen och prövningen i Mark- och miljödomstolen. Bristfällig redovisning av alternativ kan betecknas som formaliafel vilket kan leda till krav på sena förändringar i planläggnings- och prövningsprocessen med betydande förseningar i tidplanen som följd och därmed även risk för kostnadsökningar.

Som ett led i arbetet med planläggning och miljöprövning tar nu förvaltning för utbyggt tunnelbana fram en lokaliseringsutredning där det ingår konsekvensbeskrivning av det avtalade alternativet och andra rimliga alternativ. Detta innebär att även alternativet som förespråkas i skrivelsen beaktas. Planen är att Lokaliseringsutredningen ska tas upp för beslut i landstingsfullmäktige i september 2015. När beslut fattas bör aspekterna kring kostnader, överenskommen tidplan och vikten av att hålla ingångna avtal beaktas.

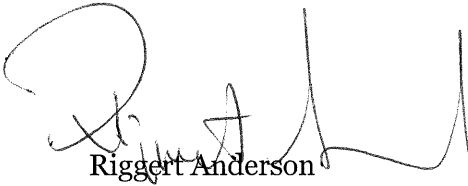
Ekonomiska konsekvenser av beslutet

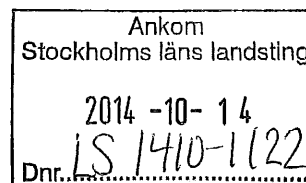
Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Riggert Anderson
Förvaltningschef
Förvaltning för utbyggd tunnelbana

Gul linje söderut från Odenplan

I landstinget finns numera en bred majoritet för att den nya tunnelbanelinjen mot Hagastaden/Arenastaden, också ska kunna fortsätta söderut från Odenplan.

En sådan dragning har också stöd av såväl Trafikförvaltningens experter, som en nyligen genomförd analys på KTH. I de redan genomförda analyserna från SL visar en ny, västlig tunnelbanekoppling mellan Liljeholmen - Fridhemsplan - Odenplan, på ett stort resande. Det medför också en effektiv och i längden nödvändig avlastning av tunnelbanesystemet och övrig kollektivtrafik i innerstaden.

Här finns dock ett stort problem: Den stationslösning som är beslutad om vid Odenplan, omöjliggör en fortsättning söderut av Gul linje.

Det krävs alltså ett brådskande omtag för att landstinget ska kunna ta ställning till en lösning som möjliggör genomgående trafik vid Odenplan på Gul linje.

Landstingsstyrelsens föreslås besluta

att uppdra till förvaltningschefen för förvaltningen för utbyggd tunnelbana att skyndsamt återkomma till landstingsstyrelsens arbetsutskott med en fördjupande konsekvensanalys av hur framtida planer för Gul linje söderut från Odenplan påverkas av nuvarande beslut, samt vilka beslut som krävs för att möjliggöra en genomgående linje vid Odenplan

att uppdra till förvaltningschefen för förvaltningen för utbyggd tunnelbana att i remissförfarandet för T-bana Gul linje inkludera ett alternativ som innebär att en förlängning av Gul linje söderut möjliggörs